

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum statim teneantur confiteri? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

confessio quod non credit se fecisse: si enim dicat peccatum
fate. quod non fecit, dum credit se fecisse, non mentitur.
Et quia idem non peccat si eo modo dicat, sicut est in
maligordie suo.

ARTIC. V.

Utrum statim teneatur quis confiteri?

Ad quintum sic proceditur. Videtur, quod statim
teneatur quis confiteri. Dicit enim Hugo * de
confess. vi. Si necessitas non est, quæ prætendatur, con-
fiteri tempus non excusatur. Sed quilibet tenetur vitare
contemptum. Ergo quilibet tenetur statim confite-
ri, cum potest.

¶ 2 Præterea, Quilibet tenetur plus facere ad eua-
luendum morbum spiritualem, quam ad euadendum
unum morbum corporalem. Sed aliquis infirmus corpora-
le boniter, non sine detrimento salutis medicum requirere
a fuerat. Ergo videtur quod non possit esse sine detri-
mento salutis, quod aliquis sacerdoti, cuius copiam
non habet, non statim de peccato confiteatur.

¶ 3 Præterea, Illud quod sine termino debetur,
statim debetur. Sed sine termino debet homo con-
fessionem Deo. Ergo tenetur ad statim.

SED contra, In Decretal. * Simul datur tempus de-
terminatum de confessione, & de Eucharistia perce-
ptione. Sed aliquis non peccat si non percipiat Eu-
charistiam ante tempus à iure determinatum. Ergo
non peccat si ante tempus illud non confiteatur.

¶ Præterea, Quicumque illud omittit, ad quod ex
cepto tenetur, peccat mortaliter. Si ergo aliquis
non statim confiteatur quando habet copiam sacer-
dotis, si ad statim confitendum tenetur, peccaret mor-
taliter: & eadem ratione alio tempore, & sic deinceps.
bita ita multa peccata mortalia homo incurreret pro
pennis penitentiæ dilatione: quod videtur inconueniens.

RESPONDEO dicendum, quod cum propositum
confitendi sit annexum contritioni, tunc tenetur ali-
quis ad hoc propositum, quando ad contritionem
peccatur, scilicet quando peccata memoriæ occur-

B 3 sunt

23
Tho 4. d.
17. q. 3.
ar. 1. q. 4.
* ex li. 2.
de Sac.
par. 14. c.
8. Et lib.
1. par. 13
c. 2.

in decr.
lib. 5. tit.
38. c. 12.

runt, præcipue cum in periculo mortis existit, ita imp
 aliquo articulo, in quo sine peccati remissione iam po
 teat eum peccatum incurere. Sicut cum tenorem h
 cerdos ad celebrandum, si non desit copia sac prop
 tis, confiteri tenetur: aut si desit, saltem de e
 tenetur, & habere propositum confitendi, conscipien
 cerdotis oblata. Sed ad confessionem actuali, qui
 ciendam obligatur aliquis dupliciter. Vno confiten
 per accidens, scilicet quando ad aliquid tenetur utem d
 non potest sine peccato facere nisi confessus erit, unde
 enim confiteri tenetur: sicut si debeat Eucharistiam rec
 percipere, ad quam nullus post peccatum moræfigat
 nisi confessus, accedere debet, copia sacerdotia non i
 ta, & necessitate non urgente. Et inde venit tam in n
 tio, qua Ecclesia omnes obligat ad semel in anno non
 confitendum: quia instituit ut semel in anno, tam conf
 in Paschate omnes sacram communionem acciperent. E
 Et ideo ante tempus illud omnes confiteri tenentur pr
 Alio modo, obligatur aliquis ad confessionem ad eum n
 & sic videtur esse eadem ratio de confessione obligant
 Baptismo differendo: quia utrumque est factio quid
 tum necessitatis. Ad baptismum autem percipiunt, s
 non tenetur aliquis statim postquam habet gratiam de si
 tum baptismi, ita quod peccet mortaliter nisi sit, pecca
 baptizetur: nec est aliquod tempus determinatum quod tem
 ultra quod si baptismum differat, peccatum non oportet
 incurrat. Sed potest contingere quod in dilatione sit peccat
 baptismi mortale erit peccatum, vel non erit, ut; alio
 pensandum est ex causa dilationis: quia sicut in Philosopho in 8. Physic. Voluntas non retardat est e
 cere aliquod opus volitum, nisi propter aliquod statim
 sam rationabilem: unde si causa dilationis habeat Eccl
 mortale peccatum annexum habeat, utpote si gratiam vero
 contemptum vel aliquid huiusmodi, baptismum ad drage
 ferat, dilatio erit peccatum mortale: alias non tenetur t
 ideo idem videtur esse de confessione, quæ in casibus t
 maioris necessitatis, quam baptismus. Et quæcunque nihil
 quæ sunt de necessitate salutis, tenetur homo tam cat

* ut habe
 tur in 3.
 pa. q. 80.
 art. 10.
 ad 3.

exigentia implere: ideo si periculum mortis immineat, confessionem per se loquendo, obligatur aliquis ad confessionem tunc faciendam tunc, vel baptismum suscipiendum. Opportuna facit propter hoc etiam Iacob simul præceptum edidit de confessione facienda, & de extrema unctione suscipienda. Et ideo videtur probabilis eorum opinio, qui dicunt, quod non tenetur homo ad statim confessionem, quamvis periculosum sit differre. Alij tamen dicunt quod tenetur contritus ad statim confessionem, debita oportunitate oblata, secundum reuerentiam rationem. Nec obstat quod Decret. * terminum non assignat, ut semel in anno confiteatur: quia Ecclesia non indulget dilationi, sed prohibet negligentiam in maiori dilatione. Vnde per Decretalem ¶ ille qui non excusatur a culpa dilationis quantum ad forum, sed excusatur a pena quantum ad forum conscientie, ut non priuatur debita sepultura si ante mortem præuentus fuerit ante tempus illud. Sed hoc non videtur nimis durum: quia præcepta affirmatiua non obligant ad statim, sed ad tempus determinatum; et hoc facit quidem ex hoc quod tunc commode impleri possunt, (quia tunc si non daret aliquis elemosinam de superfluo, quodcumque pauper monstraret, peccaret mortaliter; quod falsum est) sed ex hoc quod tempus necessitatem urgentem adducit. Et ideo non oportet quod si statim oblata oportunitate non daretur, confiteatur, etiam si maior oportunitas non expectari possit, aliquis peccet mortaliter: sed quando ex articulo temporis necessitas confessionis inducitur. Nec ratio est ex indulgentia Ecclesie, quod non tenetur aliquis ad statim, sed ex natura præcepti affirmatiui: vnde confessionis tenetur Ecclesie statutum, etiam minus tenebatur. Quod si tamen vero dicunt quod seculares non tenentur ante quadragesimale tempus confiteri, quod est eis penitentiae tempus: sed religiosi tenentur ad statim, quia totum tempus, est eis penitentiae tempus. Sed hoc nihil est: quia religiosi non tenentur ad aliam penitentiam ceteri homines, nisi ad quam ex voto se obligauerunt.

ut patet per decret. de penit. d. 1. c. 82. ex Aug. in enchir. d. ca. 65. to. 3. ¶ in decret. lib. 5. tit. 38. c. 12.

loco cita-
to in ar-
men. 1.

uerunt, cuiusmodi non est confessio .

Ad primum ergo dicendum, quòd Hug. * lo-
de illis, qui sine sacramento decedunt .

Ad secundum dicendum, quòd nō est de nec-
te salutis corporalis vt statim medicus quærat
quando necessitas curationis incumbit. Et similiter
de morbo spirituali .

Ad tertium dicendum , quòd retentio rei
Inuito domino, contrariatur præcepto negatiui
obligat semper , & ad semper : & ideo tenetur
per ad statim reddendum. Secus est autem de
tione præcepti affirmatiui, quod obligat sem-
per ad statim reddendum . Vnde non tenetur ad statim
plendum .

ARTIC. VI.

24
Tho. 4. d.
17. q. 3.
ar. 1. q. 5
ar. 3. hu-
ius quæst.

Virum possit cum aliquo dispensari, ne confiteatur

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quòd
cum aliquo dispensari ne confiteatur
peccata. Præcepta enim quæ sunt de iure posi-
tæ subiacent dispensationi prælatorum Ecclesiæ.
Confessio est huiusmodi, vt ex dictis patet *. Ergo
potest dispensari cum aliquo, vt non confiteatur.

¶ 2 Præterea, Illud quod ab homine institutum
est, potest etiam ab homine dispensationem
recipi. Sed confessio non legitur à Deo instituta
ab homine; Iac. 5. Confitemini alterutrum peccata
sua. Habet autem Papa potestatem dispensandi
quæ per Apostolos instituta sunt: sicut patet
in Gamis. Ergo etiam potest cum aliquo dispensari
confiteatur.

SED contra, Pœnitentia, cuius pars est confessio
est sacramentum necessitatis, sicut & Baptismus.
Ergo in Baptismo nullus dispensare possit, nec
in confessione aliquis dispensare poterit.

RESPONDEO dicendum, quòd ministri Ecclesiæ
instituti in Ecclesia diuinitus fundata; & in
statuto Ecclesiæ præsupponitur ad operationem
ministrorum, sicut opus creationis præsupponitur
operanti.

cap om-
nis, de pœ-
nit. & re-
miss. cō.
Tria seß
14. c. 5. et
can. 8.

natura.
mentis;
dei eden-
ta institu-
Sed hoc
Christo,
Papa non
saluetur:
dum quo
dispensat
ex præce-
tionem d
Ad pri-
diuini no-
ralis. Vnde
ita nec
Ad sec-
fessione
uis sit à
nem habu-
legatur;
tur; & i-
sua, qui E-
bantur: &
fos trans-
ti sacerdo-
tium signi-

De quid
D
Binc
sic
¶ Et c
¶ Primo
conf
Secundo
¶ Tertio
tuiti